

Mål och riktlinjer för riskhantering (Pelare 3)

Sparbanken i Enköping

2018

Innehållsförteckning

1) Inledning.....	3
2) Om banken	3
2.1 Verksamhetsåret 2018	3
3. Organisation	4
3.1 Sparbankens styrelse.....	4
3.2 Revisionsutskott	4
3.3 Risk och kapitalutskott	5
4. Ersättning	5
5. Riskhantering.....	5
5.1 Intressekonflikter	6
6. Tre försvarslinjer.....	6
6. Kapitalplanering.....	7
6.1 Kapitalbas	7
6.2 Kapitalkrav	9
6.3 Bruttosoliditet	9
6.4 Process för IKLU.....	10
7. Risker	10
7.1 Kreditrisk	10
7.1.1 Definition.....	10
7.1.2 Riskaptit och Risklimit.....	10
7.1.3 Riskklassificering.....	10
7.1.4 Riskhantering.....	10
7.1.5 Säkerheter	11
7.1.6 Nedskrivningar.....	12
7.2 Marknadsrisk	13
7.2.1 Aktiekursrisk	13
7.2.2 Ränterisk.....	13
7.2.3 Valutarisk.....	14
7.3 Likviditetsrisk.....	14
7.4 Operativa risker:.....	15
7.4.1 Definition	15

7.4.2 Riskaptit/risklimit	15
7.4.3 Riskhantering.....	15
7.4.3.1 Metod för beräkning av operativa risker	15
7.4.3.2 Incidenthantering	15
7.4.3.3 Kontinuitetshandling	15
7.4.3.4 Självutvärdering.....	15
7.4.3.5 Processkartläggning	15
7.4.3.6 Whistleblowing.....	15
7.4.3.7 New Product Approval Process (NPAP).....	16
8. Bilageförteckning.....	16

1) Inledning

Sparbanken i Enköping (517000-6505), ska enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar, Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2010:7) om hantering av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag offentliggöra information om risker, riskhantering och kapitalsituation.

Andra regelverk som reglerar finansiella instituts skyldigheter är, EU direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag ("CRDIV") samt EU förordning 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag ("CRR"). Rapporten avser om inget annat skrivs förhållanden per 2018-12-31.

Denna rapport publiceras i samband med årsredovisningen, normalt en gång per år eller mer ofta vid väsentliga förändringar i bankens verksamhet. Rapporten syftar till att komplettera årsredovisningens grundläggande information avseende riskhantering.

Rapporten har fastställts av styrelsen per 2019-03-29.

2) Om banken

Sparbanken i Enköping verkar inom Enköping, Håbo och Upplands-Bro kommuner. Bankens vision är att vara den naturliga bankpartnern och den enda bank våra kunder behöver. Sparbankens affärsidé är att vara en sparbank med uppgift att skapa ett uthålligt värde för kunderna och banken.

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. En sparbank har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för sparbankens verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet och att detta ska ske i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

Som representanter för insättarna har sparbanken 56 huvudmän. 13 av dessa väljs av kommunfullmäktige i Enköpings kommun, 7 väljs av kommunfullmäktige i Håbo kommun och 8 väljs av kommunfullmäktige i Upplands-Bro kommun medan återstående väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman, som är sparbankens högsta beslutande organ.

2.1 Verksamhetsåret 2018

Sparbanken har under 2018 fortsatt visat fortsatt god tillväxt.

Årets resultat uppgick till 100 (106) Mkr. Minskningen förklaras främst av ökade kostnader och kreditförluster vilka ett ökat räntenetto till viss del kompensterats för.

Balansomslutningen 2018 ökade med 9 % (6 %) jämfört med föregående år och uppgick till 9 412(8 664) Mkr.

3. Organisation

3.1 Sparbankens styrelse

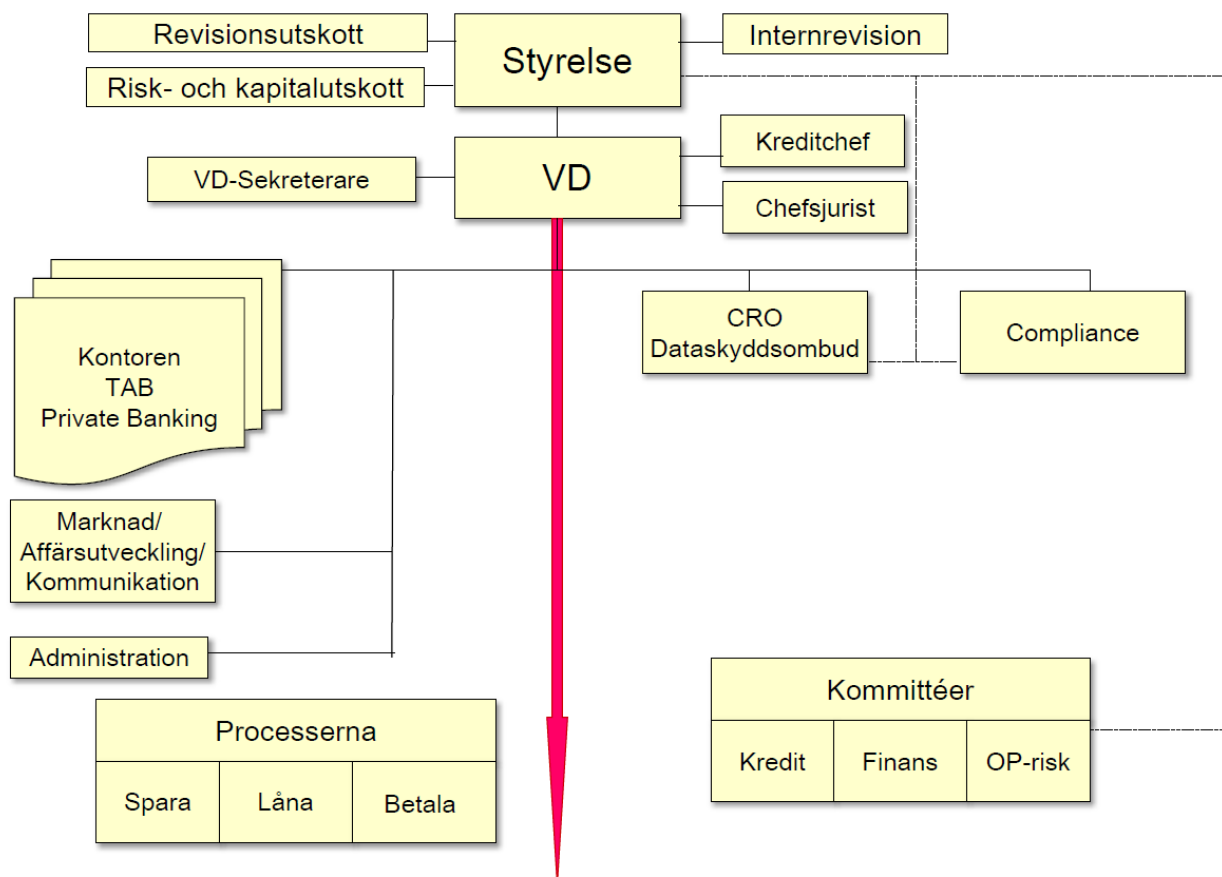
De ärenden som behandlas i styrelsen följs i huvudsak av lag och av styrelsens arbetsordning vilken årligen fastställs.

Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse VD samt inom sig utse styrelseordförande, är att fastställa och följa upp sparbankens strategi, riktlinjer och mål inklusive kapitalbehov, följa den ekonomiska utvecklingen, fastställa års-/delårsbokslut, fastställa/ompröva policies/instruktioner för verksamheten, behandla kreditengagemang, samt som ett led i styrelsens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen behandla rapporter härom.

Sparbankens styrelse består av tio ledamöter. Av dessa väljs sju vid sparbankstämman. Därutöver ingår, enligt sparbankslagen, verkställande direktören som ledamot samt, enligt lag om styrelserepresentation, även två personalrepresentanter och en suppleant för dessa. Uppgifter om de personer som ingår i sparbankens styrelse och mandattider framgår i sparbankens årsredovisning.

3.2 Revisionsutskott

Revisionsutskottet ska genom sitt arbete ge styrelsen ökade möjligheter till information och föreslå åtgärder i rutiner och organisation utifrån styrning, riskhantering och kontroll, bevakning av revisionsrelaterade regelverk samt tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen.

3.3 Risk och kapitalutskott

Styrelsen i Sparbanken i Enköping inrättade under 2018 ett risk- och kapitalutskott.

Utskottet ska genom sitt arbete bistå styrelsen i kontroll, övervakning och uppföljning av den verkställande ledningens genomförande av beslutade strategier samt riskaptiter och risklimiten för kreditrisker, finansiella risker samt operativa risker.

4. Ersättning

Sparbankens styrelse fastställer minst årligen en ersättningspolicy. för hur ersättningar ska fastställas, tillämpas och följas upp samt vilka arbetstagare med arbetsuppgifter som kan ha en väsentlig inverkan på Sparbankens riskprofil.

Bankens långsiktiga målsättning är att i enlighet med Sparbankslagen och Lagen om bank- och finansieringsrörelse bedriva verksamheten så att bankens förmåga att fullgöra sina förpliktelser inte äventyras. Detta inbegriper även riskhantering, sundhet och öppenhet.

Rörlig ersättning kan endast beslutas av styrelsen för ett år i taget. Rörlig ersättning till anställda ska vara kopplad till på i förhand bestämda och beslutade mätbara mål. Tids-perspektiv och utbetalningstider ska fastställas liksom metoder för bedömning, dokumentation och uppföljning. Den rörliga ersättningens storlek beror på hur väl banken uppfyller de mål som styrelsen fastställer varje år och beroende av hur bra banken presterar som helhet. En maximal rörlig andel ska fastställas i förhand. Rörlig ersättning kan f.n. maximalt uppgå till 55 000 kr per anställd och år. Det finns ingen garanterad del av den rörliga ersättningen som utgår. Utdelningen kan således bli allt mellan 0-55 000 kr per anställd och år.

I syfte att upprätthålla en rimlig relation till den anställdas fasta löner, får inte den rörliga ersättningen utgöra mer än maximalt två bruttomånadslöner för den anställda. Styrelsen ska godkänna eventuella undantag från denna regel i varje enskilt fall.

Samtliga anställda omfattas av det rörliga ersättningssystemet med undantag för VD.

Det rörliga ersättningssystemet utgörs för närvarande av avsättning till en resultatandelsstiftelse, Stiftelsen Guldeken. De medel som lämnas över till stiftelsen bildar en gemensam fond i vilken de anställda äger en individuell andel. Utbetalning av resultatandel ur Guldeken sker tidigast efter fem års fondering. Samtliga anställda erhåller resultatandelar till lika villkor, det finns ingen skillnad mellan olika befattningar, kontorstillhörighet eller liknande.

Ytterligare information om Bankens ersättningssystem finns tillgängligt på Bankens hemsida.

5. Riskhantering

Riskhanteringen i banken bygger på tanken att en långsiktigt god riskkultur baseras på en gemensam värderingsplattform som är väl förankrad i hela organisationen.

Riskerna som banken har att hantera är indelade i fyra huvudområden; kreditrisker, finansiella risker, operativa risker och compliance/regelverksrisker. Dessa kan vidare brytas ned i mindre riskområden som t.ex. koncentrationsrisk, likviditetsrisk, marknadsrisk, ränterisk, personrisk osv.

Riskhanteringen i banken utgår från detta och följande underliggande styrdokument, fastställda av styrelsen:

- Kreditpolicy
- Finanspolicy
- Policy för likviditet
- Policy för kapital och intern kapital utvärdering
- Policy för operativa risker
- Compliancepolicy

De underliggande styrdokumenterna innehåller respektive riskområdes fastställda riskaptit/-tolerans och limiter. Överträdelser av dessa gränsvärden rapporteras av riskkontrollfunktionen direkt till VD och styrelse. Hantering av överträdelser såsom, åtgärder, rapportering, kontroll och uppföljning framgår i respektive policy.

5.1 Intressekonflikter

Sparbanken har fastställda interna regler för intressekonflikter vilka reglerar principer, ansvar och process för bankens identifiering, hantering och dokumentation av möjliga intressekonflikter.

Intressekonflikter kan uppstå mellan banken och bankens kunder, anställda, leverantörer, olika produkter och tjänster, verksamheter, och andra intressenter.

Omständigheter som kan ge upphov till en intressekonflikt är sådana som medför en väsentlig risk för att en eller flera kunders intressen påverkas negativt.

6. Tre försvarslinjer

Försvarslinje 1: All personal har ansvar för att följa de policys och instruktioner som finns upprättade för att bedriva bankens verksamhet. All personal har också ansvar för att identifiera risker i verksamheten som kan medföra att de av styrelsen antagna verksamhetsmålen inte uppnås.

Varje chef i banken har ansvar för riskhanteringen på sina respektive enheter. Detta ansvar fullföljs genom att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens intentioner. Varje chef i banken har ansvar att till riskkontrollfunktionen (CRO) eller compliancefunktionen rapportera identifierade risker och utfallet av sina kontroller avseende regelefterlevnad och intern kontroll. Vidare ska varje chef rapportera operativa förlusthändelser till bankens förlustdatabas, för vidare hantering inklusive åtgärdsplan, på lednings- och styrelsenivå.

För bankens kärnprocesser, spara, låna och betala finns en uttalad processägare. Processägarna ska tillsammans med ett tvärsnitt av bankens personal identifiera förbättringsmöjligheter och utveckla respektive process. Som ett led i detta ska även riskerna i processen identifieras. Identifierade risker ska rapporteras till riskkontrollfunktionen eller compliancefunktionen beroende på riskens art.

För att hantera riskerna inom bankens främsta riskområden har styrelsen inrättat följande kommittéer som beslutar om åtgärder för att minimera risk inom varje riskområde. Dessa kommittéer sammanträder med följande intervall:

Kreditdelegation HK	(veckovis)
Finanskommitté	(månadsvis)
Kommitté för operativa risker	(månadsvis)
Krisledningsgrupp	(halvårsvis) eller vid händelse

Som ett komplement till processansvariga och de tre kommittéerna ovan finns även en NPAP-kommitté i banken vars uppgift är att identifiera och bedöma risker i nya produkter och tjänster. Alla väsentliga nya produkter och tjänster ska genomgå en godkännandeprocess innan de får implementeras i banken. NPAP-kommittén tillstyrker eller avslår ärenden inför slutgiltigt beslut av VD. Protokollet föredras i Kommittéen för operativa risker.

Sammanträdesprotokoll från respektive kommitté tillställs styrelsen varje månad för information och möjlighet att ställa frågor. Förändringar i bankens kreditengagemang som är uppsatta på observationslistan redovisas för styrelsen halvårsvis. Händelser i övrigt av större art föredras separat.

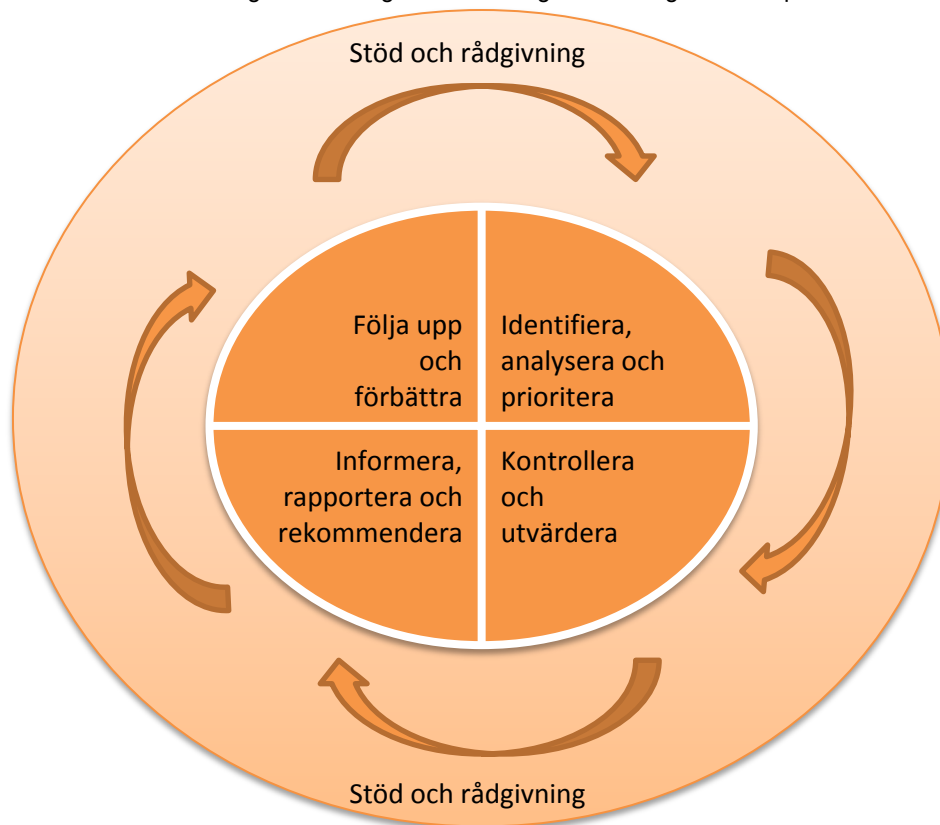
Försvarslinje 2: Riskkontrollfunktionen och compliancefunktionen utgör bankens andra försvarslinje. Funktionerna är oberoende, d.v.s.

- organisatoriskt skilda från övrig verksamhet.
- personalen vid funktionerna deltar inte i bankens operativa verksamhet
- ersättningen till personalen fastställs utan att äventyra personalens objektivitet
- rapporteringen sker direkt till bankens styrelse.

Funktionerna är även åtskilda från varandra med en compliance officer som är ansvarig för compliancefunktionen och rapporterar direkt till styrelsen årligen samt till Kommittéen för operativa risker kvartalsvis och en CRO som leder riskkontrollens arbete med bankens totala riskhantering. CRO ska även innan beslut i processen för godkännande av nya produkter ge sin bedömning av de eventuella risker som kan uppkomma. CRO rapporterar månatligen bankens aktuella risksituation, till bankens styrelse och kontinuerligt till VD.

Funktionerna för riskkontroll och compliance ska samarbeta för att på ett effektivt sätt övervaka och kontrollera att banken fullgör sina förpliktelser enligt lagar, förordningar och följer i övrigt tillämpliga externa och interna regler. Vidare ska funktionerna kontrollera att alla väsentliga risker som sparbanken exponeras för eller kan komma att exponeras för identifieras, hanteras, kontrolleras, rapporteras och följs upp. Samarbetet ska även ses som ett led i att minska nyckelpersonsberoendet i andra försvarslinjen.

Samarbetet leds av CRO och ska utgå från en gemensam riskanalys där ansvaret för de mest väsentliga riskområdena fördelas mellan compliancefunktionen och riskkontrollfunktionen. Bankens CRO är också utsedd till bankens dataskyddsombud, DPO och kontrollerar, följer upp och rapporterar om bankens personuppgiftsbehandling. Riktlinjerna för detta arbete och övriga arbetsuppgifter återfinns i respektive funktions instruktion och respektive medarbetares befattningsbeskrivning. En översiktlig beskrivning av arbetsprocessen återges nedan.

Försvarslinje 3: Internrevisionen utgör bankens tredje försvarslinje. Banken har lagt ut sin internrevision på extern leverantör. Internrevisionen är oberoende och granskar och utvärderar på styrelsens uppdrag bankens riskhantering, styrprocesser och interna kontroll. Internrevisionen arbetar efter en av styrelsen fastställd revisionsplan och rapporterar resultatet av genomförda granskningar inklusive en sammanfattande bedömning, gjorda iakttagelser och överenskomna åtgärdsplaner till styrelsen.

6. Kapitalplanering

6.1 Kapitalbas

Enligt CRR ska Sparbankens kapitalbas minst uppfylla vid var tid gällande minimikrav uttryckt i procent av riskvägt exponeringsbelopp.

- Kärnprimärkapitalrelation om minst 4,5 %.
- Primärkapitalrelation om minst 6 %.
- Total kapitalrelation om minst 8 %.

I tillägg till minimikapitalkraven ska kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 procent av det riskvägda exponeringsbeloppet. Sparbanken håller en kontracyklisk kapitalbuffert utöver minimikapitalkrav och kapitalkonserveringsbuffert om 2,0 procent i enlighet med FFFS 2014:33.

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

	2018-12-31	2017-12-31
<i>Kämprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	980 278	887 284
Fond för verkligt värde	95 190	97 886
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	99 655	106 270
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 175 123	1 091 440
<i>Kämprimärkapital: lagstiftningsjusteringar</i>		
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka sparbanken har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10,00%)	-123 810	-112 411
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-123 810	-112 411
Kärnprimärkapital	1 051 313	979 029
Primärkapitaltillskott	-	-
Summa Primärkapital	1 051 313	979 029
Supplementärt kapital	-	-
Kapitalbas	1 051 313	979 029

Kapitalrelationer, buffertar m m

	2018-12-31	2017-12-31
Kämprimärkapitalrelation	19,1 %	19,3 %
Primärkapitalrelation	19,1 %	19,3 %
Total kapitalrelation	19,1 %	19,3 %
Buffertkrav	4,5 %	4,5 %
<i>varav kapitalkonserveringsbuffert</i>	2,5 %	2,5 %
<i>varav kontracyklisk buffert</i>	2,0 %	2,0 %
Kämprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	10,1 %	10,3 %

6.2 Kapitalkrav

Beräkning av kapitalkrav är utförd i enlighet med CRR, lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, lagen (2014:967) om införande av lagen om kapitalbuffertar och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar. Sparbanken tillämpar schablonmetoden för kreditrisk, marknadsrisk samt operativ risk.

	2018-12-31		2017-12-31	
	<u>Kapitalkrav</u>	<u>Riskvägt ex- poneringsbelopp</u>	<u>Kapitalkrav</u>	<u>Riskvägt ex- poneringsbelopp</u>
Kreditrisk enligt schablonmetoden	-	-	-	-
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	-	-	-	-
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	-	-	-	-
Enheter inom den offentliga sektorn	-	-	-	-
Exponeringar mot institut	26 219	327 736	20 561	257 018
Exponeringar mot företag	171 383	2 142 282	151 265	1 890 816
Exponeringar mot hushåll	120 070	1 500 872	114 564	1 432 047
Säkrade genom panträtt i fast egendom	69 692	871 144	69 571	869 637
Fallerade exponeringar	2 614	32 669	1 959	24 489
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	4 023	50 287	4 280	53 500
Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating	-	-	-	-
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	-	-	-	-
Aktieexponeringar	9 401	117 512	8 732	109 144
Ovriga poster	5 822	72 775	5 606	70 077
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	409 224	5 115 277	376 938	4 711 728
<u>Marknadsrisk enligt schablonmetoden</u>				
Valutakursrisk	-	-	13	163
Summa exponeringsbelopp för marknadsrisk	-	-	13	163
<u>Operativ risk</u>				
Operativ risk enligt basmetoden	31 616	395 200	29 475	368 438
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	31 616	395 200	29 475	368 438
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	45	563	74	925
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	440 885	5 511 040	406 500	5 081 254

6.3 Bruttosoliditet

Bruttosoliditet är en form av soliditetsmått. Måttet anger hur stort det egna kapitalet är i förhållande till bankens totala tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen. Åtaganden utanför balansräkningen består bland annat av kreditlöften till företag och privatpersoner.

Sparbankens bruttosoliditetstal ökade under 2018 med 0,09 % till 9,49 %. Förstärkningen av bruttosoliditeten förklaras främst av att banken placerat bolån i Swedbank Hypotek. På detta sätt har bankens årsresultat fortsatt att förstärka eget kapital i kombination med att bruttosoliditetsexponeringen kunnat begränsas. Sparbankens kapitalbas även under 2018 påverkats negativt till följd av IFRS 9-implementeringen.

6.4 Process för IKLU

Sparbanken utför kvartalsvis en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU).

IKLU-dokumentet består av en beräkning och eller bedömning av kapitalbehov för Sparbankens samtliga väsentliga risker, i dokumentet ingår även en likviditetsutvärdering och framåtblickande kapitalprognoser. I dokumentet redogörs för vilka metoder Sparbanken använder för att mäta och hantera risker, risklimiter och bedömning av kapital uppdelat per relevanta riskkategorier.

IKLU-dokumentet syftar till att säkerställa att Sparbanken ska ha tillräckligt med kapital för att hantera oförutsedda händelser.

Årligen genomförs även stresstest utifrån tre olika framtida scenarier. Ett basscenario vilket inte är stressat, ett scenario vilket bedöms kunna inträffa 7ggr/sekul, samt ett scenario vilket bör kunna inträffa 4 ggr/sekul.

Huvuddokument samt bilagor och stresstest tillställs och beslutas av Styrelsen.

7. Risker

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker.

7.1 Kreditrisk

7.1.1 Definition

Med kredit-/motpartsrisk avses risken att sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som sparbanken tar på sig när sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin.

7.1.2 Riskkaptit och Risklimit

Sparbanken har en övergripande riskkaptit för hur stora kreditförluster som kan hanteras årligen utan att det påverkar det ökade kapitalbehovet vid en normal marknads – och affärsutveckling. Som underliggande mätparametrar finns fem risklimiter uppsatta som i tidigare skede skall signalera en ökad kreditrisk i utlåningsportföljen. Riskkaptiten och samtliga risklimiter följs upp varje månad och rapporteras till styrelse och ledning.

7.1.3 Riskklassificering

Riskklass prövas och fastställs i samband med beslut för kreditgivning och kredituppföljning. Riskklassen ligger till grund och påverkar omfattningen av analys och dokumentation av kunden samt hur kunden ska följas upp. Kunder med låg risk kan hanteras i en enklare och snabbare kreditprocess. Kunder med högre risk leder till ökade uppföljningskrav. Klassificeringen syftar till att uppskatta sannolikheten för fallissemang inom ett år och uttrycks på en skala med 23 klasser där 0 representerar störst risk, 21 representerar lägst risk, samt en klass för fallissemang.

7.1.4 Riskhantering

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda krav avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl.a. att alla kreditbeslut i sparbanken normalt fattas av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör sparbankens största riskexponering är sparbankens kreditförluster i förhållande till utestående kreditvolym jämförelsevis små.

Den avgörande bedömningsgrunden för sparbankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist är geografiskt hänförliga till sparbankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga.

För att ytterligare minska risken är merparten av sparbankens krediter dessutom säkerställda

med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter. Sparbanken strävar efter en god riskspridning.

För att begränsa kredit- och motpartsrisiker i sparbankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och endast i värdepapper med hög kreditvärdighet.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen.

7.1.5 Säkerheter

Sparbankens utlåning sker framförallt mot säkerhet i fastigheter vilket Banken har lång erfarenhet och väl fungerande rutiner för. Uppdateringar av säkerheternas värden sker årligen för företagsexponeringar och vid behov för exponeringar mot hushåll. I tabellen nedan redovisas exponering i förhållande till de säkerheter som ställts för krediten, först och främst avser dessa säkerheter pantbrev i fastigheter.

Kreditriskexponering brutto och netto, 2018

Krediter² mot säkerhet av:

	Total kredit- riskexponering (före ned- skrivning)	Nedskrivning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerhete	Total kredit- riskexponering efter avdrag säkerheter
Statlig och kommunal borgen ³	65 005		65 005	65 005	-
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ⁴	3 102 926	4 521	3 098 405	2 868 164	230 241
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁵	284 521	944	283 577	283 577	-
Pantbrev i jordbruksfastigheter	752 727	2 198	750 529	675 907	74 622
Pantbrev i andra näringsfastigheter	817 679	1 900	815 779	815 779	-
Företagsinteckning	463 238	6 054	457 184	436 679	20 505
Övriga ⁶	1 846 067	22 797	1 823 270	25 556	1 797 714
varav: kreditinstitut	684 946		684 946	-	684 946
Summa	7 332 162	38 414	7 293 748	5 170 667	2 123 081

Varav kreditförsämrade på rapportdagen

Värdepapper⁷

Statspapper och andra offentliga organ

AAA	195 865	0	195 865	195 000	865
AA+	138 226	0	138 226	134 000	4 226

Andra emittenter

AAA	532 823	2	523 821	521 000	2 821
A	515 874	172	515 702		515 702
A-	172 689	60	172 629		172 629
N/R	180 365	68	180 297		180 297
Summa	1 735 842	302	1 735 540	850 000	885 540

Varav kreditförsämrade på rapportdagen

Derivat

A	2 108		2 108		2 108
Summa	2 108		2 108		2 108

Åtaganden	646 316		646 316		646 316
Utställda lånelöften	955 841		955 841		955 841
Utställda finansiella garantier	152 774	1 468	151 306	20 705	130 601
Summa	1 754 931	1 468	1 753 463	20 705	1 732 758

Total kreditriskexponering	10 882 935	40 184	10 782 751	6 041 372	4 741 379
-----------------------------------	-------------------	---------------	-------------------	------------------	------------------

Kreditriskexponering brutto och netto, 2017

Krediter³ mot säkerhet av:

	Total kredit- riskexponering (före ned- skrivning)	Nedskrivning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kredit- riskexponering efter avdrag säkerheter
Statlig och kommunal borgen ⁴	64 204		64 204	64 204	-
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ⁵	2 994 832		2 994 832	2 558 151	438 481
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁵	228 072		228 072	210 114	17 958
Pantbrev i jordbruksfastigheter	604 955		604 955	518 518	88 439
Pantbrev i andra näringsfastigheter	1 092 692	1 500	1 091 192	1 035 090	56 102
Företagsinteckning	422 662	8 699	413 963	353 992	59 971
Övriga ⁷	1 165 509	4 891	1 160 618	16 409	1 144 209
varav: kreditinstitut	317 691		317 691	-	317 691
Summa	6 572 726	15 090	6 557 636	4 754 971	1 802 665

Värdepapper⁸

Statspapper och andra offentliga organ					
AAA	196 666		196 666	196 666	-
AA+	109 024		109 024	109 024	-
Andra emittenter					
AAA	585 137		585 137	491 000	94 137
A	467 848		467 848		467 848
A-	165 431		165 431		165 431
N/R	230 729		230 729		230 729
Summa	1 754 835		1 754 835	796 690	958 145
Derivat					
A	1 079		1 079		1 079
Summa	1 079		1 079		1 079
Åtaganden	587 254		587 254		587 254
Utställda lånelöften	1 117 106		1 117 106		1 117 106
Utställda finansiella garantier	156 791		156 791	21 585	135 206
Summa	1 861 151		1 861 151	21 585	1 839 566
Total kreditriskexponering	10 189 791	15 090	10 174 701	5 573 246	4 601 455

7.1.6 Nedskrivningar

Under 2018 har nya redovisningsregler i form av IFRS9 implementerats. De nya redovisningsprinciperna innebär att även förväntade kreditförluster redovisas, istället för som tidigare då bara inträffade kreditförluster i osäkra lån redovisades. De nya redovisningsprinciperna innebär att förlustreserveringar inte bara görs för utlåning till allmänheten utan på alla poster i balansräkningen som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Vidare redovisas även förlustreserveringar på räntebärande värdepapper som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat samt på off-balance exponeringarna lämnade låneåtagande (t.ex. outnyttjade checkräkningskrediter) och utställda finansiella garantier. Redan vid den initiala redovisningen redovisas en förlustreserv baserat på vad som statistiskt kan förväntas för de kommande 12 månaderna (steg 1). För det fall det uppstått en betydande ökning av kreditrisk, beräknas istället förlustreserven för hela den återstående förväntade löptiden (steg 2 eller om exponeringen betraktas som kreditförsämrad – steg 3).

Gällande nedskrivning på krediter vilka återfinns i steg tre sker normalt utifrån en individuell bedömning och baseras på ledningens bästa uppskattning av nuvärdet av kassaflöden som förväntas erhållas. Vid uppskattning av dessa kassaflöden görs en bedömning av motpartens finansiella situation och realisationsvärdet på varje underliggande säkerhet. Varje osäker fordran bedöms på dess meriter och strategin med avseende på uppskattade kassaflöden som bedöms återvinningsbara godkänns av sparbankens centrala kreditdelegation.

Som objektiva belägg på att nedskrivningsbehov föreligger och att lånet är klassat som osäkert räknar sparbanken i allmänhet betalningar som är mer än 90 dagar försenade.

7.2 Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna av ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). I sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisk de övervägande marknadsriskerna.

7.2.1 Aktiekursrisk

7.2.1.1 Definition

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till den aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

7.2.1.2 Riskaptit

Banken får endast göra strategiska förvärv av aktier. Beslut om förvärv eller avyttring av aktier ska underställas styrelsen.

7.2.1.3 Riskhantering

Sparbanken äger per 2018-12-31, 1 200 000 (1 100 000) aktier i Swedbank AB. En generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna beräknas påverka värdet på aktierna i Swedbank AB med approximativt 2 373 kkr (2 177 kkr) samt påverkar övrigt totalresultat med samma belopp.

Skulle innehavet i Swedbank minska med $\frac{1}{4}$ under tiden fram till fastställande av nästa IKLU ska Styrelsen besluta om innehavet ska förändras.

Rapportering av aktuellt utfall samt sker till styrelsen via sparbankens finanskommitté.

7.2.2 Ränterisk

7.2.2.1 Definition

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindingstiden. Långa räntebindingstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindingstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

7.2.2.2 Riskaptit

Räntebindingstiden på de räntebärande placeringarna får inte överstiga 5 år. För den icke räntesäkrade bundna utlåningen får räntebindingstiden inte överstiga 5 år. Bindningen på den icke räntesäkrade delen av den bundna låneportföljen eller den aktiva värdepappersportföljen får inte, räknat som duration, överskrida 3 år. Per 2018-12-31 var räntebindingstiden 2,3 (2,8) år för sparbankens egen icke räntesäkrade utlåning.

Den totala ränterisken vid 1 % ränteförändring, får högst uppgå till ett belopp motsvarande 5 % av det egna kapitalet. Vid en momentan ränteförändring på 2 % får ränterisken högst uppgå till 10 % av det egna kapitalet. Per 2018-12-31 uppgick ränterisken till 2,10 % vid höjning och 1,75 % vid sänkning, per 2017-12-31 uppgick motsvarande värden till 2,35 % och 1,19 %.

7.2.2.3 Riskhantering

I enlighet med sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter.

Beträffande ränteriskerna innebär detta t.ex. att räntebindingstiderna på sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar. För att säkra sig mot ränterisken i sparbankens fastförräntade utlåning har sparbanken i viss mån ingått ränteswapavtal, dvs. avtal enligt vilka sparbanken betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta. Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är den s.k. gap-analys, som återfinns nedan, som

visar räntebindningstiderna för sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen.

7.2.3 Valutarisk

7.2.3.1 Definition

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

7.2.3.2 Riskaptit

Sparbanken tillhandahåller ingen utländsk valuta.

Terminer skall användas av rörelsen på kunders uppdrag och matchas med motförbindelse med Swedbank AB vilket eliminerar egen exponering.

7.2.3.3 Riskhantering

Behållning av resevaluta bevakas löpande av sparbankens ekonomiavdelning. Vidare finns riktlinjer för vilka utländska valutor som ska tillhandahållas.

7.3 Likviditetsrisk

7.3.1 Definition

Med likviditetsrisk avses risken att sparbanken inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

7.3.2 Riskaptit/limit

Banken ska endast exponeras mot måttliga likviditetsrisker utifrån kvalitativa och kvantitativa bedömningar.

Styrelsen har i policy fastställt riskaptiten till att alltid ha en likviditetsreserv som minst motsvarar 12 % av bankens totala inlåning från allmänheten. Vidare har följande risklimiter fastställts,

- Relationen loan to deposit ratio (utlåning/inlåning) mot allmänhet inte bör överstiga 95 %.
- Värdepapper vilka inte ingår i likviditetsreserven nedan bör uppgå till 400 Mkr.

7.3.3 Riskhantering

Bankens likvida situation följs dagligen mot fastställda gränsvärden av ekonomifunktionen.

Rapportering sker dagligen till VD samt delar av bankens ledning inklusive CRO. Bankens likvida situation rapporteras och behandlas även i finanskommittén som sammanträder 11 gånger per år. Finanskommitténs möten protokollförs och tillställs styrelsen.

En likviditetsutvärdering utförs varje kvartal i samband med upprättande av IKLU.

7.3.4 Beredskapsplan och stresstester

I den mån likviditetsutvecklingen får en ogynnsam utveckling finns en beredskapsplan som innehåller en konkret handlingsplan för hantering av likviditetsrisker och omfattar tillvägagångssätt för att täcka negativt kassaflöde i krissituationer.

Stresstest utförs kvartalsvis i samband med upprättande av IKLU. Tre scenarior beräknades och baseras på såväl bankspecifika som marknadsrelaterade problem, samt en kombination av dessa.

En utförlig beskrivning samt väsentliga regelverk avseende bankens hantering av likviditetsrisk och aktuell likviditetssituation återfinns på Sparbanken i Enköpings hemsida, www.sparbankenenkoping.se Informationen uppdateras kvartalsvis.

7.4 Operativa risker:

7.4.1 Definition

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroende-mässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

7.4.2 Riskaptit/risklimit

Banken ska så långt som möjligt begränsa de operativa riskerna inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart. Styrelsen har nedan fastställt en riskaptit för banken som inte ska överträdas.

Riskaptit samt risklimit inklusive åtgärder har i policy för operativa risker fastställts av styrelsen.

7.4.3 Riskhantering

Löpande rapportering avseende bankens operativa risker ska ske genom att kommittén för operativa risker tillställer styrelsen och samtliga chefer, protokoll från varje kommittésammanträde.

En årsrapport ska även sammanställas och rapporteras till Kommittén för att summera arbetet med hanteringen av de operativa riskerna.

7.4.3.1 Metod för beräkning av operativa risker

Sparbanken har valt att använda schablonmetod för beräkning av det legala kapitalkravet för operativ risk. Därutöver har Sparbanken en tydligt dokumenterad metod för intern mätning av operativa risker vilken återfinns i bankens IKLU.

7.4.3.2 Incidenthantering

Vid identifiering av händelse som kan ha eller har en oönskad inverkan på bankens verksamhet ska en incidentrapportering göras, i syfte att identifiera, mäta och sammanställa bankens incidenter som helhet. Incidentrapporteringen syftar även till att sprida lärdom och kunskap, om de incidenter/risk för incidenter som identifierats lokalt, till övriga delar av verksamheten.

Om en incident inträffar eller riskerar att inträffa, ansvarar varje anställd för att informera sin närmaste chef om detta samt att skicka in en incidentrapport.

Inskickad rapport hanteras i kommittén för operativa risker, där VD även beslutar om eventuella förändringar för att undvika att incidenten upprepas om möjligt.

7.4.3.3 Kontinuitetshantering

Sparbanken har upprättat kontinuitets- beredskaps- och återställningsplaner för de kritiska processer som Sparbanken identifierat. Planernas syfte är att säkerställa förmågan att upprätthålla verksamhet och begränsa förlusterna i händelse av en allvarlig störning. Planerna uppdateras och testas årligen via övning.

7.4.3.4 Självutvärdering

För att identifiera operativa risker i bankens verksamhet ska självutvärderingar genomföras. Självutvärderingarna genomförs i grupp en gång per år och representerar ett tvärsnitt av bankens personal. Identifierade risker skattas och bedöms med avseende på sannolikheten att de inträffar och vilka konsekvenser/påverkan de får om de inträffar. Vid identifierat och bedömt behov av förändrad riskhantering ska en åtgärdsplan upprättas. Resultatet av självutvärderingarna rapporteras till styrelse och ledning en gång per år av riskkontrollfunktionen.

7.4.3.5 Processkartläggning

För att på ytterligare ett sätt identifiera operativa risker i verksamheten, ska banken fastställa och dokumentera de processer som är av väsentlig betydelse. Översyn och eventuell uppdatering sker minst årligen.

7.4.3.6 Whistleblowing

Rapportering av misstänkta eller konstaterade interna oegentligheter och regelöverträdelser ska i första hand ske till närmaste chef. Rapportering kan dock, om detta inte är möjligt/lämpligt p.g.a. rådande omständigheter, ske anonymt.

7.4.3.7 New Product Approval Process (NPAP)

Vid större förändringar i bankens verksamhet och organisation samt vid godkännande av nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer eller IT-system ska banken tillämpa en process för godkännande. Processen syftar till att identifiera om eventuella nya risker uppstår eller om risknivån för bankens befintliga risker ökar i och med förändringen. Styrelsen har uppdragit åt VD att upprätta instruktioner för denna process.

8. Bilageförteckning

Till denna rapport biläggs fyra tabeller.

Bilaga 1: Tabell, kapitalbas enligt artikel 437, CRR

Bilaga 2: Tabell, den geografisk fördelning av de kreditexponeringar som är relevanta för beräkningen av den kontracykliska kapitalbufferten enligt artikel 440 CRR

Bilaga 3: Tabell, bruttosoliditet enligt artikel 451, CRR

Bilaga 4: Tabell, likviditetstäckningskvot enligt artikel 434, CRR